

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

S. Sayısı : 393

1136 Sayılı Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Trabzon Milletvekili Osman Bahadır'ın 19.3.1969 Tarih ve 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve 12 nci Maddesinin Birinci Fıkrasına (h) Bendi Eklenmesine Dair Kanun Teklifi, Nevşehir Milletvekili Ali Babaoğlu ve 2 Arkadaşının 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Geçici 17 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkındaki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/728, 2/206, 2/277)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K.K.Gn.Md. 18/101-1941/05869

14 . 11 . 1985

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 5.11.1985 tarihinde kararlaştırılan «1136 sayılı Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı» ve gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal

Başbakan

GENEL GEREKÇE

1969 yılında yürürlüğe giren 1136 sayılı Avukatlık Kanunu, aradan geçen zaman içinde karşılaşılan bazı meselelere çözüm getirememiş, bazı hükümleri ise değişik şekillerde yorumlanmış, bu durum ise tatbikatta çeşitli zorluklar doğurmuştur.

Hazırlanan bu Tasarıyla gerek avukatların gerek meslek kuruluşlarının zarurî görülen ihtiyaçlarının karşılanması amaçlanmış, madde gerekçelerinde açıklanan nedenlerle ilgili hükümlerinde değişiklikler yapılmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 4üncü maddesinin birinci fıkrası, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2575 sayılı Danıştay Kanunu, 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ilgili hükümleri göz önüne alınmak suretiyle yeniden düzenlenmiştir.

4 üncü maddeye eklenen son fıkra ile bu maddenin birinci fıkrasında sayılan hâkim, savcı ve diğer görevliler yönünden, bir ceza ve disiplin kararı sonucu görevlerinden ayrılmak durumunda bırakılmadıkları sürece, avukatlık mesleğine yaraşmayacak tutum ve davranış içinde oldukları ileri sürülemeyeceği için bu görevlilerin görev süreleri içindeki tutum ve davranışları yönünden 5 inci maddenin (c) bendinin engel olarak gösterilip levhaya yazılma isteklerinin reddedilemeyeceği hüküm altına alınmış bulunmaktadır.

Madde 2. — Bu madde ile Kanunun 5 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. 5 inci maddenin (a) bendinde, Avukatlığa engel ceza mahkûmiyeti 1 yıl olarak gösterildiği halde (b) bendinde hâkimlik ve memurluğa engel bir cezadan söz edilerek çelişkili bir durum yaratılmıştır. Zira, hâkimliğe engel ceza üç aydan, memurluğa engel ceza da, altı aydan başlamaktadır. Bu nedenle (a) bendindeki hükümle (b) bendi arasındaki bu çelişkiyi gidermek için (b) bendi sadece disiplin cezasına hasredilmiş, maddenin ikinci fıkrasına da taksirli suçların hariç olduğu ibaresi eklenmiştir.

Madde 3. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında, 1961 Anayasasında olduğu gibi Cumhuriyet Senatosuna yer verilmediğinden bu bentteki «Cumhuriyet Senatosu üyeliği» kelimeleri çıkarılmış, (b) bendine avukatlık stajının ücretsiz olması ve ortaöğretim öğretmenliğinin avukatlıkla birleşebilen işler arasında sayılması göz önünde tutularak ilköğretim öğretmenliği bent kapsamına alınmış, Kamu İktisadî Kuruluşları hakkında 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 63 üncü maddesi ile İktisadî Devlet Teşekkülleri ve Kamu İktisadî Kuruluşları Hakkında 19 Ekim 1983 tarih ve 2929 sayılı Kanun ek ve değişiklikleri ile bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamına giren teşebbüslerin kuruluşlarına ait kanun hükmünde kararnameler yürürlükten kaldırıldığından (e) bendi bu düzenlemeye uygun hale getirilmiş, ikinci fıkradaki «Cumhuriyet Senatosu üyeleri» kelimeleri yukarıda izah edildiği veçhile metinden çıkarılmış, 3069 sayılı Kanunda milletvekilliği ile bağdaşmayan işler ayrıntılı şekilde belirtildiğinden söz konusu Kanuna atıfta bulunulmuş ve 12 nci madde bu şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Madde 4. — Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrası 4 üncü maddenin birinci fıkrasının tadil gerekçesi, üçüncü fıkrası ise 12 nci maddenin (e) bendinin değişiklik gerekçesi uyarınca yeniden düzenlenmiştir.

Madde 5. — Staj isteminde bulunan ilgilinin verdiği bildirim aksine sabit olduğu takdirde tatbikatta değişik uygulamalar yapılmakta olduğundan konuya açıklık getirmek maksadıyla 17 nci maddenin son fıkrasında bu yolda değişiklik yapılmıştır.

Madde 6. — Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklik, avukat stajyerinin staja ara vermesini gösterecek nedenlerin daha açık bir şekilde belirtilmesinden ibarettir. Mevcut metinde (... haklı sebeplere dayanarak...) hükmü, (askerlik görevi, kendisinin veya yakınlarının hastalığı gibi elinde olmayan sebeplere dayalı engeller sonucu) şeklinde açıklığa kavuşturulmaktadır. Bu değişiklik uygulamada ortaya çıkan bir çok anlaşmazlığı ortadan kaldırma amacına yöneliktir. Maddenin girişinde de belirtildiği üzere, bütünlük arzetmesi gereken staj, kesintisiz olarak yapılır. Ancak stajın kesilmesini gerektiren haklı sebepler varsa, bu sebebin ortadan kalkmasından sonra, kişiler staja yeniden devam edebilir. Aksi halde staj geçersiz sayılır ve kesintisiz olarak yapılmak üzere staja yeniden başlanması gerekir. Bu durumda, haklı sebebin ne olduğunun belirlenmesi önem kazanmaktadır. İlgilinin staja devam edememesi sebepleri, kendisinin iradesine tabi olmayan engellerle sınırlı olmalıdır. «Haklı sebep» deyimini kişiye göre değişen ve yoruma elverişli bir kavramdır. Bunun sonucu olarak, staj işlemlerini yürüten bürolar, stajyerler ve staj sonunda işlemi denetleme durumunda olan Adalet Bakanlığı haklı sebep konusunda farklı görüşlere sahip oldukları

takdirde konu anlaşmazlıkla sonuçlanmakta ve idarî dava yoluna gidilmesi zorunluluğu doğmaktadır. Uygulamanın yerleştirdiği yoruma göre, stajyerin iradesine tabi olmayan askerlik görevi, kendisinin hastalığı, (hanım stajyer için doğum) bu anlamda haklı sebep kabul edildiği halde, örnek bir olayda, babasının hastalığı nedeniyle beş aydan fazla staja ara veren avukat stajyerinin bu durumu haklı sebep sayılmış. Bakanlık bu görüşü benimsememiş, açılan idarî dava sonucunda mahkeme, önceki yerleşmiş içtihatlarla uymayan bir sonuçla bu hususu haklı sebep saymıştır. Böyle bir yorum değişikliğini ve uygulama aksaklığını önlemek amacıyla haklı sebebin neler olabileceği getirilen değişiklikle açıklığa kavuşturulmuş olmaktadır.

Diğer taraftan, avukat stajının ücretsiz olması nedeniyle ücretli olan hâkim stajını yapıp bunu avukatlık stajına saydırmak gibi muvazaalı durumları önlemek bakımından 23 üncü maddeye bir fıkra eklenmiştir.

Madde 7. Kanunun 63 üncü maddesindeki ağır para cezaları günün şartları dikkate alınarak artırılmaktadır.

Madde 8. — Kanunun 64 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle; paranın iştirak günündeki düşüşler nazara alınarak para cezasının yüz lira olan alt sınırı ellibin liraya beşyüz lira olan üst sınırı ikiyüzellibin liraya çıkartılarak birinci fıkrada yazılı görevlerin yaptırılmasına müessiriyet kazandırılmıştır.

Madde 9. — Kanunun 72 nci maddesinin (d) bendinde yapılan değişiklikle, Türkiye Barolar Birliği yıllık keseneklerinin de tebligata rağmen ödenmemesi hali levhadan silinmeyi gerektiren sebeplerden kabul edilerek mezkûr keseneğin ödenmemesi hususu müeyyidelendirilmiş; maddeye eklenen (g) bendi ile de, Kanunun 10 uncu maddesindeki engelle rağmen levhaya yazılma hali levhadan silinme sebebi olarak sayılmıştır.

Madde 10. — Kanunun 75 inci maddesinin birinci fıkrası, mevcut Kanuna göre baro yönetim kurulunun her adlı yılın başlangıcında bölgesi içinde bulunan ve baro levhasında yazılı olan avukatların bir listesini o yılın 31 Aralık tarihine kadar düzenlemesi zorunluğu «her adlı yıl başlangıcı» yerine «üç yılda bir» olmak üzere düzenlenmiş, levhadaki değişikliklerin her yıl sonunda düzenlenecek ek listede gösterilmesi ilkesi getirilmiştir. Bu suretle barolar her yıl liste basmak gibi önemli bir mali külfetten kurtarılmaktadır.

Madde 11. — Kanunun 81 inci maddesinin 2 numaralı bendinde yapılan değişiklikle, paranın iştirak gününde yıllar itibariyle vukubulan düşüşler dikkate alınarak, levhaya yazılacak avukat adaylarının giriş kesenekleri ile levhada yazılı avukatların yıllık keseneklerinin hesabında her yıl Bütçe Kanununda Devlet memurları için belirlenen maaş katsayısının maddede belirtilen gösterge rakamlarıyla çarpılarak bulunması esası getirilmiştir.

Madde 12. — Baro Genel Kurulunun 2 yılda bir yapılması esası getirilerek, baro organlarının seçimleriyle paralellik sağlanmış ve her yıl genel kurul toplantısı yapmaktan vazgeçilerek barolar büyük bir mali külfetten kurtarılmıştır.

Madde 13. — Kanunun 92 nci maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle, yönetim kurulu üyeliklerinde seçim dönemi bitmeden boşalma olduğu takdirde bu boşluğun en çok oy almış yedek üye ile doldurulacağı öngörülmüştür. Bu yedek üye, seçim dönemi sonuna kadar görev yapacaktır.

Madde 14. — Kanunun 102 nci maddesinin ikinci fıkrası para alma ve verme işlerindeki gecikmeleri önlemek amacıyla yeniden düzenlenmiş, baro saymanının para ile ilgili kağıtları baro başkanı, yokluğunda yardımcısı veya baro genel sekreteri ile birlikte imzalayabileceği ilkesi getirilmiştir.

Madde 15. — Kanunun 105 inci maddesinde yapılan değişiklikle disiplin kurulunun da 2 yılda bir seçilmesi ilkesi getirilerek baro organlarının seçimlerinde birlik sağlanmış, toplantıya çağırılma usulünde Kanunun 93 ve 94 üncü maddelerine atıf yapılmak suretiyle bu konudaki boşluk giderilmiştir.

Madde 16. — 3079 sayılı Kanunla Genel Kurulunun iki yılda bir yapılacağı esas kabul edilerek rotasyon usulü kaldırıldığından, denetçilerin süresini belirlemek gerekli görülmüş ve bu nedenle denetçilerin sürelerinin de iki yıl olacağı şeklinde 108 inci maddenin birinci fıkrası yeniden düzenlenmiştir.

Madde 17. — Kanununun 114 üncü maddesindeki değişiklikle her yıl yapılan birlik genel kurul toplantılarının iki yılda bir defa yapılması öngörülmüş, böylece birliğin mali külfeti azaltılmıştır.

Madde 18. — Kanununun 117 nci maddesinin 4 no.lu bendini 115 inci maddeye paralel hale getirmek için «geçmiş yılın» ibaresi madde metninden çıkartılmıştır. Ayrıca, maddenin 7 ve 8 numaralı bentlerinde yapılan değişiklikle, meslek kurallarını ve avukatlardan tahsil edilecek kesenek miktarının her avukat için, eskimeyen bir şekilde hesaplanabilmesi için katsayıya bağlanan baro aidatına göre yapılması esası getirilmiştir.

Madde 19. — Kanununun 121 inci maddesinin 2 numaralı bendinde yapılan değişiklikle, 8 inci bentdeki Birliği yönetmek yetkisi «Birliği ve mallarını yönetmek» şeklinde 2 numaralı bentde birleştirilmiş, 5 numaralı bentde yapılan değişiklikle uygulamada görülen tereddütlerin giderilmesi amaçlanmış, birlik adına taşınmaz almak, satmak, ipotek etmek ve bu mallar üzerinde her türlü aynı haklar tesis eylemek ve kaldırmak hususlarında yönetim kurulunun Birlik Başkanına yetki verebilmesi esası getirilmiş, 8 numaralı bent yeniden düzenlenerek tüm avukatların kayıtlarının çıkartılacak bir yönetmelikte gösterilecek esas ve usullere göre tutulması için Birlik Yönetim Kuruluna yetki verilmiştir. 3 No.lu bentde (yıllık) kelimesi, 9 No.lu bentde (geçmiş yıl) ibaresi metinlerden çıkartılmıştır.

Madde 20. — Birlik Genel Kurul toplantılarına 2 yılda bir yapılması ilkesi getirildiğinden 123 üncü maddenin (7) numaralı bendindeki (her yıl) ibaresi metinden çıkarılmıştır.

Madde 21. — Kanununun 128 inci maddesinde 102 nci maddenin değişiklik gerekçesine paralel değişiklik yapılmıştır.

Madde 22. — Birlik'te seçimlerin 4 yılda bir yapılması nedeniyle denetçilerin seçimi bakımından da 133 üncü maddede bu yolda değişiklik yapılmıştır.

Madde 23. — Kanununun 135 inci maddesinin 1 inci bendinde yapılan değişiklikle uyarma cezasının sicile geçmemesi ve baro başkanı tarafından verilmesi esasından dönülmüş, 3 üncü bendinde yapılan değişiklikle de, paranın iştirah gücündeki düşüşler göz önüne alınarak para cezalarının alt ve üst sınırları yükseltilmiştir.

Madde 24. — Kanununun 140 inci maddesinde yapılan değişiklikle, ikinci fıkrasının ilk cümlesinin sonundaki «bekletilebilir» kelimesinin «bekletilir» şeklinde değiştirilmesi yolundadır. Uygulamadaki yanlışlığı ve aksaklığı düzeltme amacına yöneliktir.

Bir avukatın eylemi hakkında ceza kovuşturmasıyla birlikte disiplin işlemine de başvurulmuş ise, aynı eylem için yapılacak ceza kovuşturması sonucunun disiplin işlemine etkileyeceği kuşkusuzdur. Maddenin ilk fıkrası, ceza kovuşturmasının, avukat hakkındaki disiplin uygulamasına engel olmayacağını vurgulamıştır. İkinci fıkrada ise, ceza davası açılmış olması halinde, disiplin kovuşturmasının dava sonuna kadar bekletilebileceğine işaret olunmuştur. Bunun amacı, ceza davası sonucuna göre, eyleme uygun bir disiplin işleminin uygulanmasını sağlamaktır. Barolar genellikle maddedeki «bekletilebilir» hükmünü ters anlamda yorumlayarak, ceza davası devam etmesine rağmen «disiplin kovuşturmasına yer olmadığına» karar vermekte ve sözü edilen hükmün kendilerine takdir hakkı tanıdığını savunmaktadırlar. Gerçekte «bekletilebilir» sözü, emredici olmayıp takdire yer verir bir nitelik taşımaktadır. Ancak bu takdir, disiplin kovuşturmasının bekletilmesi ya da bekletilmemesi şeklinde olabilir. Bekletilmemesi yolunda bir takdir hakkı kullanılmış ve disiplin kovuşturmasına devam edilmesi ve sonucuna göre gereken disiplin işleminin uygulanması zorunludur. Bunun aksine, «kovuşturmaya gerek olmadığına» şeklinde karar verilmesi, maddenin amacına ve özellikle birinci fıkra ile son fıkra hükmüne aykırı bir sonuca götürür. Ceza davası bitmeden, ilgili hakkında disiplin cezası uygulanabilirse de, dava sonucunda ortaya çıkacak duruma uygun bir ceza olmaması halinde, uyumsuzluk söz konusu olabilir. İşte bu uyumsuzluğu ve uygulama yanlışlıklarını ortadan kaldırmak amacıyla, ceza kovuşturmasına neden olan eylemden dolayı yapılacak disiplin işleminin daha sağlıklı bir sonuca ulaşmasına imkân vermek üzere, bu kovuşturmanın dava sonuna kadar bekletilmesini zorunlu kılacak ifade değişikliği öngörülmüştür.

Madde 25. — Kanununun 144 üncü maddesinde yapılan değişiklikle, disiplin kovuşturmasının duruşmalı olarak yapılması esası terkedilerek, evrak üzerinde inceleme yapılması ilkesi getirilmiş, duruşma açılmasını gerektiren durumlar avukatın isteği ve disiplin kurulunun izum görmesi haline inhisar ettirilmiş, disiplin kovuşturmasının bir yıl içinde sonuçlandırılması zorunluluğuna (ceza davasının sonucunun beklenmesini gerektiren haller saklıdır) denilmek suretiyle istisna getirilmiştir.

Madde 26. — Kanununun 158 inci maddesinin ikincifıkrası, disiplin kurullarının ceza tayin ederken göz önünde tutacağı hususlar, 134 üncü maddede açıkça sayıldığından tekrar niteliğinde görülerek kaldırılmıştır. Genel hukuk kurallarına hak ve nasafet esaslarına uygun olarak işten yasaklanan avukatın yasaklama süresinin süreli olarak verilen işten çıkarma cezasından mahsup edilmesi esası benimsenmiştir. Öte yandan, yapılan değişikliğe paralel olarak madde başlığında da gerekli düzenleme yapılmıştır.

Madde 27. — Kanununun 160 ıncı maddesi değiştirilmiş, disiplin hukukundaki son düzenlemeler esas alınarak, uyarma, kınama ve para cezalarının uygulanmalarından itibaren beş yıl geçtikten sonra, ilgilinin başka disiplin cezası almamış veya hakkında disiplin soruşturması açılmamış olması halinde, sicilinden silinmesi esası getirilmiş olup, diğer taraftan madde başlığı da bu değişikliğe paralel olarak yeniden yazılmıştır.

Madde 28. — 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra Danıştayın bazı görevleri idare mahkemelerine intikal etmiş olduğundan, Avukatlık Kanununun 8, 20, 70, 142 ve 157 nci maddelerindeki (Danıştay) ibaresi, (İdarî Yargı Mercii) olarak değiştirilmiştir.

Madde 29. — Gerek baro, gerek Birlik organlarının seçimlerinin aynı zamanda yapılması, seçimlerde kullanılan oy pusulalarına isim yazmak suretiyle oy kullanmanın büyük zaman kaybına sebep olduğundan, seçimlerde gerektiğinde matbu oy pusulalarının işaretlenmesi suretiyle oy kullanmaya imkân tanımak amacıyla Kanununun Ek 3 üncü maddesinin onbirinci fıkrasında değişiklik yapılmıştır.

Madde 30. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun geçici 8 inci maddesi, bu Kanunun yürürlüğe girdiği 7 Temmuz 1969 tarihine kadar Siyasal Bilgiler Okulu veya Fakültesinden mezun olup da eksik kalan derslerden hukuk fakültesinde sınav vermiş olanları bu Kanunun uygulanmasında hukuk fakültesi mezunu saymıştır. Bu tarihten sonra da Siyasal Bilgiler Fakültesinden mezun olup eksik kalan derslerden hukuk fakültesinde sınav vermiş olanlar bulunmaktadır. Bu durumda olanların geçici 8 inci maddeden yararlandırılmaması eşitlik ilkesine aykırı düşmektedir. Bu eşitsizliği gidermek amacıyla geçici 8 inci madde değiştirilmekte ve bu gibiler bu Kanunun uygulanmasında hukuk fakültesi mezunu sayılmaktadırlar.

Madde 31. — Kanununun 170 inci maddesi, 2575 sayılı Danıştay Kanununun 1 inci maddesinde, Danıştayın Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş yüksek idare mahkemesi olarak öngörülmüş bulunması ve maddede sözü geçen vergi itiraz ve temyiz komisyonlarının ise 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 15 inci maddesi ile kaldırılmış olması sebebiyle ve asgarî ücret tarifesinin yargı mercilerinde uygulanacağını öngören Kanununun 168 inci maddesi hükmü karşısında, yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde — Baro disiplin kurulları ile Baro ve Birlik denetleme kurullarının görev süreleri bu Kanunla yeniden belirlendiğinden, tereddütleri önlemek için bir geçici madde getirilmiş ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte söz konusu görevlerde bulunanların seçim yapılacak ilk genel kurul toplantısına kadar görevi devam edecekleri belirtilmiştir.

Madde 32. — Yürürlükle ilgilidir.

Madde 33. — Yürütme ile ilgilidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1136 sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve 12 nci maddesinin birinci fıkrasına (h) bendi eklenmesine dair Kanun Teklifi ile gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

26 . 2 . 1985

Osman Bahadır
Trabzon Milletvekili

GENEL GEREKÇE

1136 sayılı Avukatlık Kanunu yürürlüğe girdiği 1969 yılından bu yana 1238, 2018, 2174, 2178, 2329, 2442, 2652, 3079 sayılı kanunlar ve 54 ve 79 sayılı K.H.K. ile değişikliğe uğramış bulunmaktadır. Bununla birlikte söz konusu kanun toplumun gerçek ihtiyaçlarına tam anlamıyla cevap verebilecek bir düzeye ulaşamamıştır. Aksine sıkıntılar gün geçtikçe daha ağır bir dozda kendini hissettirmeye başlamıştır. Özellikle Avukatlıkla birleşebilen işler arasında ilkokul öğretmenliğinin yer almaması büyük bir eksiklik olarak kendini göstermiştir. Mahiyet itibariyle bunlarla benzerlik arz eden imamlık ve hatiplik için de aynı durum söz konusudur.

Öte yandan, Avukat adaylarının staj için verdikleri bildiri kâğıdının hilafı ortaya çıktığı takdirde vaki cezaî uygulamaların çelişiklik arz etmesi suçun niteliği ile bağdaşmayan ağır sonuçlar doğurması da toplum vicdanını rahatsız edici bir vaziyet almıştır.

Ayrıca, 154 üncü maddede yazılı işten yasaklama sebeplerinin vücudu halinde ortaya çıkan sürüncemeyi bertaraf edebilmek için konunun yeniden düzenlenmesi zorunluluğu duyulmuştur.

Bütün bu hususlar üç madde halinde öngördüğümüz değişiklik teklifleriyle düzenlenmek istenmiştir. Sözü edilen teklifin düzenleniş nedenleri madde gerekçelerinde belirtilmiş bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Avukatlıkla birleşebilen işler başlığını taşıyan 2 nci maddede ilkokul öğretmenliği ile imamlık ve hatiplik görevini ifa edenler yer almamıştı.

1136 sayılı Avukatlık Kanununun yürürlüğe girdiği 1968 tarihinden bu yana geçen zaman zarfında değişen ekonomik şartlar ve ilkokullarda ikili ve üçlü tedrisatın uygulanması ve 12 nci maddenin (b) bendinde sayılan öğretim kurumlarında görevli kişiler yönünden ilkokul öğretmenlerine de Avukatlık Stajyerliği ve Avukatlık yapabilme hakkının tanınması ile bu konudaki eşitsizliğin giderilmesi zorunlu ve yararlı görülmüştür.

Bu düşünce ile ilkokul öğretmenliği (b) bendine ilave edilmiştir.

Ayrıca, Avukatlıkla birleşebilen meslekleri ifa edenlerle, imam ve hatiplerin çalışma süreleri ve mesleğin icra tarzı itibariyle çok büyük benzerlik olması ve hatta imamlık ve hatipliğin çalışma şartları itibariyle daha müsait durumda bulunmaları göz önüne alınarak ve Anayasanın eşitlik ilkesi de dikkate alınarak imamlık ve hatipliğin bir bent olarak Avukatlıkla birleşebilen işler arasına alınması uygun mütalaa edilmiştir.

Madde 2. — Halen yürürlükte bulunan 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 5 inci maddesinin (c) bendine göre verilen Avukatlık mesleğiyle birleşmeyen bir işle uğraşmadığını belgeleyen bildiri kâğıdının hilafı ortaya çıktığı takdirde, aynı kanunun 17 nci maddesinin son fıkrasına göre aday hakkında cezaî kovuşturma yapılmakta ve bazı mahkemelerce yüz kızartıcı suçlar arasında sayılan ve TCK.'nun 343/2 nci maddesine uyan fiil kabul edilerek hüküm verilmekte ve bazı mahkemelerce de aynı fiil kabahat nevinden sayılarak TCK.'nun 528 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesine göre ceza verilmekte ve temyiz yoluna başvurulması sebebiyle de Yargıtayın görevli 4 üncü ve 6 ncı Daireleri de suçu başka şekilde tavsif etmekte ve böylece hem mahkemeler ve hem de Yargıtay Daireleri arasında uygulama yönünden birlik sağlanmamış bulunmaktadır.

Ayrıca; bu fiilden dolayı TCK.'nun 343/2 nci maddesine göre tecziyesine karar verildiği takdirde; yüz kızartıcı suçtan mahkûm olduğu kabul edilerek Avukatlığa, Hâkim ve Savcılığa ve memuriyete kabul edilmeme gibi ağır bir sonuç doğurmaktadır.

Bu itibarla, mahkemeler arasında karar birliğini sağlamak, yanlış uygulamayı önlemek ve avukat adaylarını ve avukatları ağır müeyyide altında bulundurmaktan kurtararak mağduriyetlerini önlemek üzere sözü edilen fıkranın değiştirilmesi ve yeniden düzenlenmesi zarureti hâsıl olmuştur.

Madde 3. — Yürürlükte bulunan 154 üncü maddeye göre bu maddede sayılan suçlardan avukat hakkında mücerret kamu davası açılması halinde işten yasaklama kararı verilmesi zorunlu bulunmaktadır.

Halbuki, bu davalar çoğu zaman beraatle sonuçlanmakta veya üç dört sene gibi uzun bir süreden sonra bu davalar karara bağlanmaktadır.

Bu hal ise; avukatın uzun zaman mesleğini icra edememesi yüzünden kendisinin ve ailesinin nafakasını temin etme imkânından yoksun kalmasına ve telafisi mümkün olmayan mağduriyetine meydan verilmektedir.

Maddenin tasarıda gösterildiği şekilde düzenlenmesiyle yukarıda belirtilen gayri adil durumun izalesi amaçlanmıştır.

TRABZON MİLLETVEKİLİ OSMAN BAHADIR'IN TEKLİFİ

19.3.1969 Tarih ve 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve 12 nci Maddesinin Birinci Fıkrasına (h) Bendi Eklenmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 12 nci maddesinin (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (h) bendi ilave edilmiştir.

b) Üniversite, yüksekokul profesör, doçent, asistanlığı ve öğretmenliğiyle, ortaöğretim ve ilköğretim öğretmenliği,

h) İmamlık ve hatiplik

MADDE 2. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 17 nci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Staj isteminde bulunan tarafından verilen bildiri kâğıdının hilafı ortaya çıktığı takdirde; aday hakkında T.C. Kanununun 528 inci maddesinin 1 inci fıkrasının 2 nci cümlesine göre cezai kovuşturma yapılır.

MADDE 3. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 3003 sayılı Kanunla değişik 154 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 154. — Haklarında meslekten çıkarma cezası verilen veya herhangi bir suçtan tutuklanan veya 42 nci madde uyarınca geçici olarak görevlendirilmiş olup, yapılan işlerin ücretini iş sahibinden aldığı halde aynı maddenin son fıkrası gereğince kabule değer bir sebep olmaksızın ilgili mercie ödemiş olan avukatların işten yasaklanmaları zorunludur.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen işten yasaklama sebeplerinin meydana gelmesinden itibaren üç gün içinde disiplin kurulunca haklarında işten yasaklama kararı verilmeyen avukatlar, Bakanlığın doğrudan vereceği kararlarla işten yasaklanır.

MADDE 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

T.B.M.M. Anavatan Partisi

Grup Başkanlığı

Tarih : 11.11.1985

Sayı : 11-85/52

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Geçici 17 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkındaki Kanun Teklifimiz ilişikte sunulmuştur. 6.11.1985

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Ali Babaoğlu

Nevşehir Milletvekili

Faruk Dırık

Nevşehir Milletvekili

Birsel Sönmez

Niğde Milletvekili

GEREKÇE

Gerek Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 61 inci maddesi ve gerekse bunu değiştiren 1136 sayılı Avukatlık Kanununun geçici 17 nci maddesi gereğince 3 avukat bulunmayan yerlerde başkâtip, zabıt kâtibi, icra memuru ve icra kâtipliğinde 10 yıl müddetle görev yapanlar hukuk ve icra daire ve mahkemelerinde dava takipçiliği yapmaktadırlar.

Bu niteliğe sahip olmayıpta 10 yıl ve daha fazla dava takipçiliği yapanların müddeti sona erdiğinden bu görevi yapamamaktadırlar. Bu madde ile getirilen husus ise 10 yıl ve daha fazla dava takipçiliği yapıpta Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu üyeliği yapmış olanların da geçici 17 nci maddede yazılanlara tanınan hakların tanınmasında bir sakınca görmemektedir. Esasen Başkâtip, zabıt kâtibi, icra memuru ve kâtibine verilen hakların Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu üyeliği yapmış olanlara da verilmesini tabii görmekteyiz. Nitekim bu hiç bir zaman bir müstesna hak olmadığı gibi 3 avukat bulunduğu takdirde geçici 17 nci madde kendiliğinden sona ermektedir. Bu düşünce ile vatandaşların uzak yerlerden avukat tutmaları ve bunun için vasıta ücreti bir çok masraflar yapmaları önlenmiş olacağı gibi, dava sahiplerinin davalarının uzamamasına yardımcı olacaktır.

Teklifimizi bu görüş altında hazırlayarak yüksek Meclise teklif etmiş bulunmaktayız. Kabulünü saygılarımızla arz ederiz.

NEVŞEHİR MİLLETVEKİLİ ALİ BABAOĞLU VE 2 ARKADAŞININ TEKLİFİ

1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Geçici 17 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkındaki Kanun Teklifi

MADDE 1. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun Geçici 17 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.
«GEÇİCİ MADDE 17. —

Ek Fıkra : 10 yıl dava takipçiliği yapıpta müddeti sona erenlerden Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu üyeliği yapanlar bu maddedeki haklardan yararlanırlar.»

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Adalet Bakanı yürütür.

Adalet Komisyonunun Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

10 . 1 . . 1986

Esas No. : 1/728, 2/206, 2/277

Karar No. : 6

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1136 sayılı Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Trabzon Milletvekili Osman Bahadır'ın, 19.3.1969 Tarih ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve 12 nci Maddesinin Birinci Fıkrasına (h) Bendi Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Nevşehir Milletvekili Ali Babaoğlu ve 2 Arkadaşının; 1136 sayılı Avukatlık Kanununun Geçici 17 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi birleştirilmek ve Tasarı esas alınmak suretiyle Adalet Bakanlığı temsilcileri, Türkiye Barolar Birliği Başkanı, Ankara ve İstanbul Baro Başkanları ile teklif sahiplerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca incelenip, görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiş, maddeler üzerindeki kabul, ilave ve değişiklikler sırasıyla aşağıda açıklanmıştır.

1. Tasarının 1 inci maddesinin birinci fıkrasına «yardımcı doçentlik»ten sonra «doktor araştırma görevliliği» ibaresi eklenmiş, ikinci fıkra gereksiz görülerek metinden çıkarılmış ve çerçeve madde metne uygun şekilde düzenlenmiştir,

2, Tasarruflun 2 nci maddesine yapılan ilave ile 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası da değiştirilmiş ve adayın birinci fıkranın (a) bendinde yazılı cezalardan birini gerektiren bir suçtan koğuşturma altında bulunması halinde, avukatlığa alınması isteği hakkındaki kararın koğuşturmanın sonuna kadar bekletilebileceği hükme bağlanmış ve çerçeve madde eklenen üçüncü fıkraya paralel olarak değiştirilmiştir.

3, Tasarruflun 3 üncü maddesinin (b) bendinde bulunan «orta ve ilk öğretimde» ibaresi çıkarılarak orta ve ilkökul öğretmenlerinin öğretmenlik görevlerini aksatmadan ve gerektiği şekilde yapabilmeleri için öğretmenlikle birlikte avukatlık da yapmaları engellenmiş ve bu ilhak sadece yüksek öğretimde profesör, doçent, yardımcı doçent ve araştırma görevlisi olanlara tanınmıştır.

4, Tasarruflun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası daha iyi anlaşılır biçimde yeniden düzenlenmiş «asıl olarak görev yaptıkları veya en az iki ay yetkili buldukları yargı çevresi» ibaresi metne eklenmiş, Yüksek Mahkemelerde görevli bulunanlar için yargı çevresinin görev yaptıkları kurumlar olduğu açıkça ifade edilmiştir.

Maddeye eklenen fıkra ile de bu yasağın avukatların ortaklarını ve yanlarında çalıştıkları avukatları da kapsayacağı hükme bağlanmış ve çerçeve madde eklenen fıkraya paralel şekilde düzenlenmiştir.

5, Tasarı ile orta öğretim öğretmenliği avukatlıkla birleşmeyen işlerden sayılmıştır. İlkokul öğretmenliği de avukatlıkla bağdaşmamaktadır. Ancak, bu görevlerin tam gün çalışmayı gerektirmemesi sebebiyle ilk ve orta öğretim öğretmenlerinin bu görevleri esnasında avukatlık stajıda yapabilmelerini mümkün kılmak amacıyla tasarıya 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 16-ncı maddesine bir fıkra eklenmesine ilişkin çerçeve 5 inci madde eklenmiştir.

6, Tasarruflun 5 inci maddesi 6 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

7, Tasarruflun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında redaksiyon yapılmış «linde olmayan sebeplere» ibaresine açıklık getirmek üzere «hakkı» kelimesi ilave edilmiş ve 7 nci madde olarak benimsenmiştir.

8, Tasarruflun 7 nci maddesi 8 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

9, Tasarruflun 8 inci maddesinin birinci fıkrasındaki para cezaları fazla bulunarak indirilmiş ve bu cezaların «baro başkanı» yerine «baro yönetim kurulu» tarafından verilmesi daha uygun görülerek fıkra yeniden düzenlenmiş, madde numarası 9 olarak düzeltilmiştir.

10, Tasarruflun 9 uncu maddesine «staj sırasında mesleğin onuru ile bağdaşması mümkün olmayan işler hariç olmak üzere, 11 inci maddede sayılan işlerden biri ile uğraştığı, ruhsatnamenin verildiği tarihten itibaren 5 yıl geçtikten sonra anlaşılan avukatın, staj süresi içinde elde ettiği ödemelerin veya gelirlerin tutarının üç katını baroya ödemesi halinde tevhiya yeniden yazılacağına» ve «baroya bildirilen büronun terk edilmiş olması ve yenisinin de bildirilmemesi halinde 71 inci maddeye göre avukatın dinlenmek üzere çağrılmasından vazgeçilebileceğine» ilişkin iki fıkra daha eklenmiş ve çerçeve maddeye, eklenen fıkralar da dahil edilerek 10 uncu madde şeklinde düzenlenmiştir.

11, Tasarruflun 10 uncu maddesi 11, 11 inci maddesi 12 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

12, Tasarruflun 12 nci maddesinde bulunan «karalık» ayının kiş olduğu düştürülmüş ve katılma oranını da yükseltmek amacıyla «ekim» olarak değiştirilmiş, 13 üncü madde olarak benimsenmiştir.

13, Tasarruflun 13 ve 14 üncü maddeleri, 14 ve 15 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

14, Tasarruflun 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında bulunan «93» rakamı çıkarılarak 93 üncü madde metin kapsamı dışında bırakılmış ve 16 ncı madde olarak düzenlenmiştir.

15, Tasarruflun 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 ve 25 inci maddeleri madde numaraları kaydırılarak aynen kabul edilmiştir.

16. Tasarınnın 26 ncı maddesi ile değiştirilen 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 158 inci maddesinin başlığı «Delillerin serbestçe takdiri, ceza vermenin amacı ve cezadan mahsup» olarak değiştirilmiş ve maddeye eklenen üçüncü fıkraya ile «İşten yasaklanan avukata süreli olarak işten çıkarma cezası verilmesi halinde, işten yasaklandığı sürenin cezadan mahsup edileceği» hükme bağlanmış ve çerçeve madde bu değişikliğe uygun şekilde ve 27 nci madde olarak düzenlenmiştir.

17. Tasarınnın 27 nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre, hakkında disiplin soruşturması açılmış olan avukatlar bu sebeple mevcut disiplin cezalarının silinmesini talep etme hakkından yararlanamayacaklardır. Oysa, açılan disiplin soruşturmaları sonucunda soruşturmaya yer olmadığına dair karar verilmesi de mümkündür. Bu durumda ilgililerin bir haktan yoksun kalmamalarını sağlamak amacıyla fıkraya yeniden düzenlenmiş ve madde numarası 28 olarak düzeltilmiştir.

18. Tasarınnın 28 inci maddesi 29 uncu madde olarak aynen benimsenmiştir.

19. Tasarınnın 29 uncu maddesi ile değiştirilen 1136 sayılı Avukatlık Kanununun Ek 3 üncü maddesinin onbirinci fıkrası değiştirilmektedir. Yürürlükteki metin daha yerinde bulunarak 29 uncu madde tasarı metninden çıkarılmıştır.

20. Tasarınnın 30 uncu maddesi uygun görülmeyerek tasarı metninden çıkarılmıştır.

21. Tasarınnın 31 inci maddesine yapılan ilave ile 14 üncü maddenin ikinci fıkrası da metne dahil edilmiş ve 30 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

22. Komisyonumuzca tasarınnın 3 üncü maddesinin (b) bendinde yapılan değişiklikle orta öğretim öğretmenliği madde kapsamından çıkarıldığı için, daha önce avukatlık ruhsatı almış veya staj için gerekli başvurularında bulunmuş yahut staja başlamış veya stajını tamamlamış olanların mülkteşep haklarını korumak maksadıyla tasarıya geçici 1 inci madde ilave edilmiştir. Ancak, staj için başvurmuş olmak bu maddeden yararlanmak için yeterli değildir. Kanunun stajyerlik için aradığı diğer şartlarında bulunması gerekecektir.

23. Tasarınnın 4 üncü maddesine göre, emeklilik ve istifa gibi sebeplerle görevlerinden ayrılan adli, idari ve askerî yargı hâkim ve savcılarını ile Anayasa Mahkemesi raporörleri ve Yüksek Mahkeme Üyelerinin son görev yaptıkları yer yargı çevresinde iki yıl süre ile avukatlık yapmaları yasaklanmaktadır. Bu yasağın maddede sayılan görevlerde bulunduğktan sonra ayrılarak avukatlık ruhsatnamesi almış bulunanları kapsadığının açıkça belirtilmesi için tasarıya geçici 2 nci madde eklenmiştir.

24. Tasarı ile orta öğretim öğretmenliği avukatlıkla birleşmeyen işlerden sayılmıştır. İlkokul öğretmenliği de avukatlıkla bağdaşmamaktadır. Ancak, bu görevlerin tam gün çalışmayı gerektirmemesi sebebiyle ilk ve orta öğretim öğretmenlerinin bu görevleri esnasında avukatlık stajı da yapabilmelerinin mümkün bulunması diğer taraftan avukatlık ve avukatlık stajı ile birleşmeyen diğer işlerle uğraşmaları sebebiyle adları baro levhasından veya staj listesinden silinenlere de sadece stajın geçerli olması bakımından bir imkân tanınması amacıyla tasarıya geçici 3 üncü madde eklenmiştir.

25. Komisyonumuzca tasarınnın 12 nci maddesinde yapılan değişiklikle baro genel kurul toplantılarının iki yılda bir ekim ayının ilk haftası içinde yapılacağı belirtildiğinden bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak ilk baro genel kurul toplantısının iki yıllık süre dolmadan ikinci yılın ekim ayının ilk haftası içinde yapılabilmesine imkân sağlamak üzere tasarıya geçici 4 üncü madde ilave edilmiştir.

26. Tasarınnın geçici maddesi eklenen geçici maddeler nedeniyle geçici 5 inci madde olarak aynen benimsenmiştir.

27. Tasarının 32 nci maddesi 31, 33 üncü maddesi 32 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir. Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur,

Başkan
Ali Dizdaroğlu
Antalya

Başkanvekili
Mehmet Onur
Kahramanmaraş

Sözcü
Mehmet Bağçeci
Yozgat
(Geçici 2 nci maddeye, 29 uncu maddenin reddine muhalifim.)

Kâtip
Ibrahim Aydoğan
İçel

Üye
Cüneyt Canver
Adana
(23 üncü ve 24 üncü maddeye muhalifim.)

Üye
Ahmet Sırrı Özbek
Adıyaman

Üye
Ibrahim Taşdemir
Ağrı

Üye
Alpaslan Pehlivanlı
Ankara
(Geçici 2 nci maddeye muhalifim.)

Üye
Ledin Barlas
Adana

Üye
Ali Ayhan Çetin
Çorum

Üye
Mustafa Uğur Ener
Kütahya

Üye
İlhan Dinçel
Malatya
(140 ıncı maddenin değiştirilmesine muhalifim.)

Üye
İhsan Nuri Topkaya
Ordu

Üye
Hasan Altay
Samsun

Üye
Yılmaz Altuğ
Sivas

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

1136 Sayılı Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Adli, idari ve askerî yargı hâkimlik ve savcılıklarında, Anayasa Mahkemesi raportörlüklerinde, Danıştay üyeliklerinde, kuruluşlarında avukat bulunan bakanlıklar ve katma bütçe ile yönetilen genel müdürlükler hukuk müşavirliği görevlerinde veya üniversiteye bağlı fakülteler hukuk ilmi dersleri, profesörlük, doçentlik veya yardımcı doçentliklerinde en az dört yıl süre ile hizmet etmiş olanlar 3 üncü maddenin (c) bendinde yazılı kayıttan varestede tutulurlar.»

«Birinci fıkrada belirtilenlerden baro levhasına yazılmak için başvuranların görevde buldukları süre içindeki tutum ve davranışları yönünden 5 inci maddenin (c) bendi, engel olarak gösterilmek suretiyle levhaya yazılma isteği reddedilemez.»

MADDE 2. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«b) Kesinleşmiş bir disiplin kararı sonucunda hâkim, memur veya avukat olma niteliğini kaybetmiş olmak.»

«Taksirli suçlar hariç olmak üzere beş yıldan fazla hapis veya ağır hapis cezasıyla veya zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma ve dolanlı iflas suçlarından biri ile kesin olarak hüküm giymiş olanlar affa uğramış olsalar da avukatlığa kabul edilmezler.»

MADDE 3. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 12. — Aşağıda sayılan işler 11 inci madde hükmü dışındadır:

- a) Milletvekilliği, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliği,
 - b) Yüksek, orta ve ilköğretimde profesör, doçent ve öğretmenlik,
 - c) Özel hukuk tüzelkişilerinin hukuk müşavirliği ve sürekli avukatlığı ile bir avukat yazıhanesinde ücret karşılığında avukatlık,
 - d) Hakemlik, tasfiye memurluğu, yargı mercilerinin veya adli bir dairenin verdiği herhangi bir görev veya hizmet,
 - e) Kamu İktisadî Teşebbüsleri Hakkında 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede başka iş veya hizmetle uğraşmaları yasaklanmış bulunmak şartıyla; bu Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamına giren iktisadî Devlet teşekkülleri, kamu iktisadî kuruluşları ve bunların müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri ve iktisadî Devlet teşekkülleri ile kamu iktisadî kuruluşları dışında kalıp sermayesi Devlete ve diğer kamu tüzelkişilerine ait bulunan kuruluşların yönetim kurulu başkanlığı, üyeliği, denetçiliği,
 - f) Anonim, limited, kooperatif şirketlerin ortaklığı, yönetim kurulu başkanlığı, üyeliği ve denetçiliği ve komandit şirketlerde komanditer ortaklık,
 - g) Hayri, ilmi ve siyasi kuruluşların yönetim kurulu başkanlığı, üyeliği ve denetçiliği,
 - h) Gazete ve dergi sahipliği veya bunların yayın müdürlüğü,
- Milletvekilleri hakkında, 3069 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliği ile Bağdaşmayan İşler Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.

(e) Bendinde gösterilen, Hazinesinin, belediye ve özel idarelerin, il ve belediyelerin yönetimi ve denetimi altında bulunan daire ve kurumların, köy tüzelkişiliklerinin ve sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait şirket ve kuruluşların aleyhinde; il genel meclisi ve belediye meclisi üyelerinin de, bağlı buldukları tüzelkişilerin aleyhindeki dava ve işleri takip etmeleri yasaktır.

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

1136 Sayılı Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Adli, idarî ve askerî yargı hâkimlik ve savcılıklarında, Anayasa Mahkemesi rapörtörlüklerinde, Danıştay üyeliklerinde, kuruluşlarında avukat bulunan bakanlıklar ve katma bütçe ile yönetilen genel müdürlükler hukuk müşavirliği görevlerinde veya üniversiteye bağlı fakülteler hukuk ilmi dersleri profesörlük, doçentlik, yardımcı doçentlik veya doktor araştırma görevliliğinde en az 4 yıl süre ile hizmet etmiş olanlar 3 üncü maddenin (c) bendinde yazılı kayıttan varestede tutulurlar.

MADDE 2. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

b) Kesinleşmiş bir disiplin kararı sonucunda hâkim, memur veya avukat olma niteliğini kaybetmiş olmak.

Taksirli suçlar hariç olmak üzere beş yıldan fazla hapis veya ağır hapis cezasıyla veya zimmet, ihtilâs, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanmak ve dolanlı iflâs suçlarından biri ile kesin olarak hüküm giymiş olanlar affa uğramış olsalar da avukatlığa kabul edilmezler.

Adayın birinci fıkranın (a) bendinde yazılı cezalardan birini gerektiren bir suçtan kovuşturma altında bulunması halinde, avukatlığa alınması isteği hakkındaki kararın bu kovuşturmanın sonuna kadar bekletilmesine karar verilebilir.

MADDE 3. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 12. — Aşağıda sayılan işler 11 inci madde hükmü dışındadır :

- a) Milletvekilliği, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliği,
- b) Yükseköğretimde profesör, doçent, yardımcı doçent ve araştırma görevliliği,
- c) Özel hukuk tüzelkişilerinin hukuk müşavirliği ve sürekli avukatlığı ile bir avukat yazıhanesinde ücret karşılığında avukatlık,
- d) Hakemlik, tasfiye memurluğu, yargı mercilerinin veya adli bir dairenin verdiği herhangi bir görev veya hizmet,

e) Kamu İktisadî Teşebbüsleri Hakkında 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede başka iş veya hizmetle uğraşmaları yasaklanmamış bulunmak şartıyla; bu Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamına giren İktisadî Devlet Teşekkülleri, kamu iktisadî kuruluşları ve bunların müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri ve iktisadî Devlet Teşekkülleri ile kamu iktisadî kuruluşları dışında kalıp sermayesi Devlete ve diğer kamu tüzelkişilerine ait bulunan kuruluşların yönetim kurulu başkanlığı, üyeliği, denetçiliği,

f) Anonim, limited, kooperatif şirketlerin ortaklığı, yönetim kurulu başkanlığı, üyeliği ve denetçiliği ve komandit şirketlerde komanditer ortaklık,

g) Hayri, ilmi ve siyasi kuruluşların yönetim kurulu başkanlığı, üyeliği ve denetçiliği,

h) Gazete ve dergi sahipliği veya bunların yayın müdürlüğü.

Milletvekilleri hakkında, 3069 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliği ile Bağdaşmayan İşler Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.

(e) bendinde gösterilenlerin, Hazinesinin, belediye ve özel idarelerin, il ve belediyelerin yönetimi ve denetimi altında bulunan daire ve kurumların, köy tüzelkişiliklerinin ve sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait şirket ve kuruluşların aleyhinde; il genel meclisi ve belediye meclisi üyelerinin de, bağlı buldukları tüzelkişilerin aleyhindeki dava ve işleri takip etmeleri yasaktır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bu yasa, avukatların ortaklarını ve yanlarında çalıştırdıkları avukatları da kapsar.

Bir kadroya bağlı olarak aylık veya ücreti Devlet, il veya belediye bütçelerinden yahut Devlet, il veya belediyelerin yönetimi ve denetimi altındaki daire ve müessese yahut şirketlerden verilen müşavir ve avukatlar, yalnız bu daire, müessese ve şirketlere ait işlerde avukatlık yapabilirler.»

MADDE 4. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 14 üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Emeklilik ve istifa gibi sebeplerle görevlerinden ayrılan adli, idari ve askerî yargı hâkim ve savcılar ile Anayasa Mahkemesi raportörlerinin münhasıran hizmetgördükleri mahkeme veya dairelerde buralardan ayrılma tarihinden itibaren iki yıl süre ile avukatlık yapmaları yasaktır.»

«Devlet, belediye, il özel idare ve Kamu İktisadî Teşebbüsleri Hakkında 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamına giren iktisadî Devlet teşekkülleri ile kamu iktisadî kuruluşları ve bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerinde çalışanlar, buralardan ayrıldıkları tarihten itibaren iki yıl geçmeden ayrıldıkları idare aleyhine dava alamaz ve takipte bulunamazlar.»

MADDE 5. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 17 nci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Staj isteminde bulunan tarafından verilen bildiri kâğıdının hilafı ortaya çıktığı takdirde; aday hakkında Türk Ceza Kanununun 528 inci maddesine göre ceza tayin olunur.»

MADDE 6. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Staj kesintisiz olarak yapılır, stajyerin askerlik görevi kendisinin veya bakmaya mecbur olduğu veya refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinin birinin ağır bir kaza geçirmesi veya önemli hastalığa tutulmuş olması gibi elinde olmayan sebeplere dayalı engeller sonucu staja devam edememesi halinde ve bu hallerin belgelendirilmesi şartıyla, engelin ortadan kalkmasından sonraki bir ay içinde başvurduğu takdirde devam edemediği günler; mahkeme stajı sırasında adalet komisyonu, avukat yanındaki stajı sırasında ise baro yönetim kurulu kararı ile tamamlattırılır. Stajın yapıldığı yere göre adalet komisyonu başkanı ve baro başkanı, haklı engeller halinde stajyerlere otuz günden fazla olmamak üzere izin verebilir.»

«Hâkimlik stajında geçen süreler, avukatlık stajında nazara alınmaz.»

MADDE 7. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 63 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Birinci fıkra hükmüne aykırı eylemde bulunanlar yüzbin liradan birmilyon liraya kadar ağır para cezasına ve altı aydan bir yıla kadar hapis cezasına mahkûm edilirler.»

«Avukatlık yapmak yetkisini taşımadıkları halde muvazaalı yoldan alacak devralarak ve kanunların tanıdığı başka hakları kötüye kullanarak avukatlara ait yetkileri kullananlar bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş yüzbin liradan beşmilyon liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.»

MADDE 8. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 64 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Birinci fıkrada yazılı zorunluğa uymayan avukat hakkında, baro başkanı, ellibin liradan ikiyüzellibin liraya kadar para cezasına hükmedebilir. Bu ceza her davet ve isteğe uymama halinde yeniden verilebilir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bu yasa, avukatların ortaklarını ve yanlarında çalıştırdıkları avukatları da kapsar.

Bir kadroya bağlı olarak aylık veya ücreti Devlet, il veya belediye bütçelerinden yahut Devlet, il veya belediyelerin yönetimi ve denetimi altındaki daire ve müessese yahut şirketlerden verilen müşavir ve avukatlar, yalnız bu daire, müessese ve şirketlere ait işlerde avukatlık yapabilirler.

MADDE 4. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 14 üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Emeklilik ve istifa gibi sebeplerle görevlerinden ayrılan adli, idari ve askerî yargı hâkim ve savcıları ile Anayasa Mahkemesi raportörlerinin asıl olarak görev yaptıkları veya en az iki ay yetkili buldukları yargı çevresinde, ayrılma tarihinden itibaren iki yıl süre ile avukatlık yapmaları yasaktır. Yüksek mahkemelerde görevli bulunanlar için yargı çevresi görev yaptıkları kurumlardır.

Devlet, belediye, il özel idare ve Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamına giren İktisadi Devlet Teşekkülleri ile Kamu İktisadi Kuruluşları ve bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerinde çalışanlar, burarlardan ayrıldıkları tarihten itibaren iki yıl geçmeden ayrıldıkları idare aleyhine dava alamaz ve takipte bulunamazlar.

Bu yasa, avukatların ortaklarını ve yanlarında çalıştırdıkları avukatları da kapsar.

MADDE 5. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

İlk ve ortaöğretimde öğretmenlik görevi, staj yapılmasına ve staj bitim belgesi verilmesine engel teşkil etmez. Ancak, bu suretle staj yapanlar, öğretmenlik görevlerinden ayrılmadıkça avukatlığa kabul edilmezler ve avukatlık yapamazlar.

MADDE 6. — Tasarının 5 inci maddesi 6 ncı madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Staj kesintisiz olarak yapılır. Stajyerin askerlik görevi ile kendisinin veya bakımaya mecbur olduğu veya refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya önemli bir hastalığa tutulmuş olması gibi elinde olmayan haklı sebeplere dayalı engeller sonucu staja devam edememesi halinde ve bu hallerin belgelendirilmesi şartıyla, engelin ortadan kalkmasından sonraki bir ay içinde başvurduğu takdirde devam edemediği günler; mahkeme stajı sırasında, Adalet Komisyonu, avukat yanındaki stajı sırasında baro yönetim kurulu kararı ile tamamlattırılır. Stajın yapıldığı yere göre Adalet Komisyonu başkanı ve baro başkanı, haklı engeller halinde stajyerlere otuz günden fazla olmamak üzere izin verebilir.

Hâkimlik stajında geçen süreler, avukatlık stajında nazara alınmaz.

MADDE 8. — Tasarının 7 nci maddesi 8 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 64 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Ancak, gönderilen yazıda, davet ve isteğe uymama halinde para cezası verileceğinin belirtilmiş olması şarttır.»

MADDE 9. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 72 nci maddesinin (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye (g) bendi eklenmiştir.

«d) Baro ve Türkiye Barolar Birliği yıllık keseneklerinin, tebligata rağmen ödememekte direnilmesi.»

«g) 10 uncu maddedeki engele rağmen levhaya yazılmış olması.»

MADDE 10. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Baro yönetim kurulu üç yılda bir bölgesi içinde bulunan ve baro levhasında yazılı olan bütün avukatların bir listesini son yılın 31 Aralık tarihine kadar düzenler. Listeye her avukatın alfabe sırasıyla adı, soyadı, büro ve konut adresi yazılır. Ortak avukat bürosu niteliğindeki bürolar listede ayrıca belirtilir. Levhadaki değişiklikler her yıl sonunda düzenlenecek ek listede gösterilir.»

MADDE 11. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 81 inci maddesinin 2 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«2. Levhaya yazılacakların giriş keseneğini, aralarında ayırım yapılmaksızın, en az ikiyüz, en çok sekizyüz; levhada yazılı avukatların yıllık keseneğini de en az yüz, en çok dörtyüz gösterge rakamının her yıl bütçe kanununda Devlet memurları için belirlenen maaş katsayısının çarpımıyla elde edilecek miktarlar arasında tespit etmek ve bunların ödeneceği tarihleri belirlemek.»

MADDE 12. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 82 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 82. — Genel kurul iki yılda bir aralık ayının ilk haftası içinde baro başkanının daveti üzerine gündemindeki maddeleri görüşmek üzere toplanır.»

MADDE 13. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 92 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Seçim dönemi bitmeden önce ayrılan yönetim kurulu üyesinin yeri, en çok oy almış yedek üye ile doldurulur.»

MADDE 14. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 102 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Baro saymanı, para alma ve vermede düzenlenen kâğıtları baro başkanı, yokluğunda baro başkan yardımcısı veya baro genel sekreteriyle birlikte imzalar.»

MADDE 15. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 105 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 105. — Disiplin kurulu üyeleri iki yıl için seçilir. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir.

Disiplin kurulu, seçimden sonra ilk toplantısında üyeleri arasından bir başkan seçer. 92, 93 ve 94 üncü maddeler hükümleri disiplin kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanır.»

MADDE 16. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 108 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Baro genel kurulu, baronun malî işlerini denetlemek üzere iki yıllık süre için kendi üyeleri arasından en çok üç asıl ve üç yedek denetçi seçer.»

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

«Birinci fıkrada yazılı zorunluğa uymayan avukat hakkında, baro yönetim kurulu, onbin liradan yüzbin liraya kadar para cezası verebilir. Bu ceza her davet ve isteğe uymama halinde yeniden verilebilir. Ancak, gönderilen yazıda, davet ve isteğe uymama halinde para cezası verileceğinin belirtilmiş olması şarttır.

MADDE 10. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 72 nci maddesinin (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye (g) bendi ile aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

d) Baro ve Türkiye Barolar Birliği yıllık keseneklerinin, tebligata rağmen ödememekte direnilmesi.

g) 10 uncu maddedeki engele rağmen levhaya yazılması.

Şu kadar ki, staj sırasında mesleğin onuru ile bağdaşması mümkün olmayan işler müstesna olmak üzere, 11 inci maddede sayılan işlerden biri ile uğraştığı, ruhsatnamenin verildiği tarihten itibaren 5 yıl geçtikten sonra anlaşılan avukat, staj süresi içinde elde ettiği ödemelerin veya gelirlerin tutarının üç katını Baroya ödediği takdirde levhaya yeniden yazılır.

Baroya bildirilen büro terk edilmiş ve yenisi bildirilmemiş, ise, 71 inci maddeye göre avukatın dinlenmek üzere çağrılmasından vazgeçilebilir.

MADDE 11. — Tasarının 10 uncu maddesi 11 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Tasarının 11 inci maddesi 12 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 82 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 82. — Genel kurul iki yılda bir Ekim ayının ilk haftası içinde baro başkanının daveti üzerine gündemindeki maddeleri görüşmek üzere toplanır.

MADDE 14. — Tasarının 13 üncü maddesi 14 üncü madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15. — Tasarının 14 üncü maddesi 15 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16. — 136 sayılı Avukatlık Kanununun 105 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 105. — Disiplin kurulu üyeleri iki yıl için seçilir. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir.

Disiplin kurulu, seçimden sonra ilk toplantısında üyeleri arasından bir başkan seçer. 92 ve 94 üncü maddeler hükümleri disiplin kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanır.

MADDE 17. — Tasarının 16 ncı maddesi 17 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 17. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 115 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Birlik genel kurulu iki yılda bir evvelki genel kurulun tayin edeceği zaman ve yerde olağan toplantısını yapar.»

MADDE 18. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 117 nci maddesinin 4, 7 ve 8 numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«4. Birliğin hesaplarını incelemek, bütçesini onaylamak, Birlik Yönetim Kurulunun çalışmalarından dolayı ibrası hakkında karar vermek.»

«7. Adaleti ve mesleği ilgilendiren işler hakkında teklifte bulunmak, uyulması zorunlu meslek kurallarını tespit etmek.»

«8. Baroların birlik adına avukatlardan tahsil edeceği keseneğin miktarını her avukat için yıllık baro keseneğinin yarısından fazla olmamak üzere tespit etmek.»

MADDE 19. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 121 inci maddesinin 2, 3, 5, 8 ve 9 numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«2. Birliği ve mallarını yönetmek,»

«3. İki yıllık bütçeyi hazırlayıp genel kurula sunmak.»

«5. Birlik adına gayrimenkul almak, satmak, ipotek etmek ve bu mallar üzerinde her türlü aynı haklar tesis eylemek ve kaldırmak, Bu hususlarda ve diğer iktisabî ve iltizamî işlemlerde Birlik Başkanına yetki vermek,»

«8. Avukatların kayıtlarını, yönetmelikte gösterilen esas ve usullere göre tutmak,»

«9. Birliğin genel durumu ile işlemleri ve çalışmaları hakkında Birlik Genel Kuruluna rapor vermek ve çalışma ve hesaplarından dolayı ibra istemek,»

MADDE 20. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 123 üncü maddesinin 7 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«7. Birliğin çalışmaları hakkında Birlik Genel Kuruluna yazılı bir rapor vermek,»

MADDE 21. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 128 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Birlik saymanı, para alma ve vermede düzenlenen kâğıtları Birlik Başkanı, yokluğunda Birlik Başkan yardımcılarının biri veya Birlik Genel Sekreteri ile birlikte imzalar.»

MADDE 22. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 133 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Birlik Genel Kurulu, Birliğin malî işlemlerini denetlemek üzere, dört yıl için kendi üyeleri arasından üç asıl ve üç yedek denetçi seçer.»

MADDE 23. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 135 inci maddesinin 1 ve 3 üncü bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«1. Uyarma; avukatın mesleğinin icrasında daha dikkatli davranması gerektiğinin kendisine bildirilmesidir.»

«3. Onbin liradan yüzellibin liraya kadar para cezası.»

MADDE 24. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 140 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Şu kadar ki, disiplin işlem ve kararına konu teşkil edecek bir eylemde bulunmuş olan avukat hakkında aynı eylemlerden dolayı ceza mahkemesinde dava açılmış ise, avukat hakkındaki disiplin kovuşturması, ceza davasının sonuna kadar bekletilir. Bu halde yönetim kurulunun isteği üzerine disiplin kurulu, avukatın işten yasaklanmasına yer olup olmadığı hakkında 153 ve 154 üncü maddeler uyarınca bir karar vermek zorundadır.»

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 18. — Tasarının 17 nci maddesi 18 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 19. — Tasarının 18 inci maddesi 19 uncu madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 20. — Tasarının 19 uncu maddesi 20 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 21. — Tasarının 20 nci maddesi 21 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 22. — Tasarının 21 inci maddesi 22 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 23. — Tasarının 22 nci maddesi 23 üncü madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 24. — Tasarının 23 üncü maddesi 24 üncü madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 25. — Tasarının 24 üncü maddesi 25 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 25. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 144 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 144. — Disiplin kovuşturması açılmasına karar verilen hallerde, yönetim kurulunun iletmesi üzerine disiplin kurulu incelemesini evrak üzerinde yapar. Şu kadar ki, avukatın isteği veya disiplin kurulunca gerek görülmesi halinde inceleme duruşmalı olarak yapılır.

Duruşma gizli olur.

Disiplin kurulu incelemeyi ivedilikle ve herhalde kararın kendisine geliş tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde sonuçlandırmak zorundadır. Ceza davasının sonucunun beklenmesini gerektiren haller saklıdır.»

MADDE 26. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 158 inci maddesinin madde başlığı «Delillerin takdiri ve cezadan mahsup» olarak değiştirilmiş ve aynı maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«İşten yasaklanan avukata süreli olarak işten çıkarma cezası verilmesi halinde, işten yasaklandığı süre cezadan mahsup edilir.»

MADDE 27. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 160 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Disiplin kararlarının uygulanması ve cezaların sicilden silinmesi»

«Madde 160. — Disiplin cezalarına ait kararlar kesinleşmedikçe uygulanamaz.

Meslekten çıkarma ve işten çıkarma cezalarından başka bir disiplin cezası verilen avukatlar, uyurma, kınama ve para cezalarının uygulanmasından itibaren beş yıl geçtikten sonra disiplin kuruluna başvurarak bu disiplin cezalarının sicillerinden silinmesini isteyebilirler.

İlgilinin yukarıdaki fıkra yazılı süre içerisinde disiplin cezası almamış veya hakkında disiplin soruşturması açılmamış olması halinde, disiplin cezasının silinmesine karar verilir ve sicil dosyasındaki disiplin bölümü çıkartılarak yenisi düzenlenir.»

MADDE 28. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 8 inci maddesinin altıncı, 20 nci maddesinin dördüncü, 70 inci maddesinin üçüncü, 142 nci maddesinin dördüncü ve 157 nci maddesinin son fıkrasındaki «Danıştaya» ibaresi, «idarî yargı merciine» şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 29. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun ek 3 üncü maddesinin onbirinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Oy verme işlemi, gizli oy açık tasnif esasına göre yapılır. Listede adı yazılı bulunmayan avukat oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğinin baro veya resmî kuruluşça verilen belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır. Oylar, üzerinde ilçe seçim kurulunun mühürlü bulunan ve oy verme sırasında sandık kurulu başkanı tarafından her seçim için ayrı ayrı verilecek matbu oy pusulasında gösterilen isimlerin karşısı işaretlenmek veya aynı şekilde mühürlü kâğıtlara yazılmak ve mühürlü zarflara konulmak sureti ile kullanılır. Asıl üyenin mazereti olduğu takdirde yedek üye Türkiye Barolar Birliği Genel Kuruluna katılır ve oy kullanır.»

MADDE 30. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun geçici 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Geçici Madde 8. — Bu madde hükmünün yürürlüğe girmesinden önce Siyasal Bilgiler Okulu veya Fakültesinden mezun olup da eksik kalan derslerden hukuk fakültesinde sınav vermiş olanlar, bu Kanunun uygulanmasında hukuk fakültesi mezunu sayılırlar.»

MADDE 31. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 170 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 26. — Tasarımın 25 inci maddesi 26 ncı madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 27. — 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun 158 inci maddesinin madde başlığı «Delillerin serbestçe takdiri, ceza vermenin amacı ve cezadan mahsup» olarak değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki üçüncü fıkra eklenmiştir.

İşten yasaklanan avukata süreli olarak işten çıkarma cezası verilmesi halinde, işten yasaklandığı süre cezadan mahsup edilir.

MADDE 28. — 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun 160 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Disiplin kararlarının uygulanması ve cezaların sicilden silinmesi.

Madde 160. — Disiplin cezalarına ait kararlar kesinleşmedikçe uygulanamaz.

Meslekten çıkarma ve işten çıkarma cezalarından başka bir disiplin cezası verilen avukatlar, uyarma, kınama, ve para cezalarının uygulanmasından itibaren beş yıl geçtikten sonra disiplin kuruluna başvurarak bu disiplin cezalarının sicillerinden silinmesini isteyebilirler.

İlgilinin yukarıdaki fıkrada yazılı süre içerisinde disiplin cezası almamış olması halinde, disiplin cezasının silinmesine karar verilir ve sicil dosyasındaki disiplin bölümü çıkartılarak yenisi düzenlenir.

MADDE 29. — Tasarımın 28 inci maddesi 29 uncu madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 30. — 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası ile 170 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, staj için başvurmuş olan veya stajı devam eden veya staj bitim belgesi almaya hak kazanmış yahut avukatlık ruhsatı almış olan orta öğretim öğretmenleri hakkında, Avukatlık Kanununun 11 inci maddesi hükmü uygulanmaz.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce emeklilik ve istifa gibi sebeplerle görevlerinden ayrılarak avukatlık ruhsatnamesi almış ve büro açmış olan, adli, idari, askerî yargı hâkim ve savcılar ile Anayasa Mahkemesi raportörleri ve yüksek mahkeme üyeleri hakkında 14 üncü maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun 11 inci maddesi hükmü uyarınca, avukatlık ve avukatlık stajıyla birleşmeyen ilköğretimde öğretmenlik görevinde bulunulması sebebine dayanılarak;

A) Yapmış oldukları stajın geçerli sayılmamasından dolayı aynı Kanunun 72 nci maddesinin (b) bendi uyarınca adları baro levhasından silinmiş bulunanlarla staj bitim belgesi almış oldukları halde aynı sebeple baro levhasına yazılma istemleri reddedilenler, levhaya yazılmalarına dair baro yönetim kurulu kararları Adalet Bakanlığınca onaylanmayanlar veya baro levhasına yazılmamış olanlar, başvurdukları takdirde ilköğretim öğretmenliği görevinden ayrılmış olmaları ve başkaca engellerinin bulunmaması kaydıyla baro levhasına yazılırlar. Stajı geçersiz sayılması gerekenlerden ilköğretim öğretmenliği görevi sona ermiş veya bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce avukatlıkla birleşebilen başka bir işe geçmiş olanlar hakkında da, başkaca engeli yoksa baro levhasından silme işlemi yapılmaz, ilköğretim öğretmenliği devam edenlerin ise, stajı geçerli sayılır ancak, baro levhasından kayıtları silinir.

B) Adları staj listesinden silinmiş olanlar, başkaca engelleri bulunmadığı takdirde bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde başvurmaları halinde, yeniden staj listesine yazılırlar ve silme kararından önce yaptıkları staj geçerli sayılarak stajlarına devam ederler. Bunlardan adları staj listesinden silinmesi gerekenler hakkında başkaca engelleri yoksa silme işlemi yapılmaz.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 11 inci maddesi hükmü uyarınca, avukatlık ve avukatlık stajıyla birleşmeyen diğer işlerde bulunulması sebebine dayanılarak, yapmış oldukları stajın geçerli sayılmamasından dolayı aynı Kanunun 72 nci maddesinin (b) bendi uyarınca adları baro levhasından silinmiş bulunanlarla staj bitim belgesi almış oldukları halde aynı sebeple baro levhasına yazılma istemleri reddedilenler, levhaya yazılmalarına dair baro yönetim kurulu kararları Adalet Bakanlığınca onaylanmayanlar veya baro levhasına yazılmamış olanlar, başvurdukları takdirde avukatlıkla birleşmeyen işlerinden ayrılmış olmaları ve başkaca engellerinin bulunmaması kaydıyla baro levhasına yazılırlar. Bu şekilde avukatlık stajı yaptıktan sonra baro levhasına yazılmış bulunanların da avukatlıkla birleşmeyen bir işle uğraşmamaları ve başkaca engelleri bulunmaması şartıyla kayıtları silinmez. Adları staj listesinden silinenler, avukatlıkla birleşmeyen işlerinden ayrılmış oldukları ve başkaca engelleri bulunmadığı takdirde bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde başvurmaları halinde, yeniden staj listesine yazılırlar ve silme kararından önce yaptıkları staj geçerli sayılarak stajlarına devam ederler. Bunlardan adları staj listesinden silinmesi gerekenler hakkında başkaca engelleri yoksa silme işlemi yapılmaz.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce avukatlıkla bağdaşmayan bir işle uğraştıkları sırada avukatlık stajını yapan ve yapmakta bulunanlar hakkında :

- a) Cezai takibat yapılmaz.
- b) Daha önce başlamış olan takibatlar durdurulur.

Hükmolunan cezalar ceza mahkûmiyetlerinin sonuçlarını da kapsamak üzere affedilmiştir.

Bu suretle cezaları bütün sonuçlarıyla affedilmiş olan avukat ve avukat stajiyerleri hakkında bu mahkûmiyetlerine dayanılarak Avukatlık Kanununun, avukatlığa kabul edilmemeye ve ruhsatnameleri geri alınmak suretiyle iptal ve adları bir daha yazılmamak üzere levhadan silinmeye dair hükümleri uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk baro genel kurul toplantısı, Kanunun yayımını izleyen ikinci yılın ekim ayının ilk haftası içinde yapılır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, baro disiplin kurulu üyesi olanlar ile baro ve Birlik Denetleme Kurulu üyesi bulunanlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra, yönetim kurulu seçimlerinin yapılacağı ilk genel kurul toplantısına kadar görevlerine devam ederler.

MADDE 32. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 33. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

5 . 11 . 1985

Başbakan

T. Özal

Devlet Bak. - Başbakan Yrd.

İ. K. Erdem

Devlet Bakanı

M. V. Dinçerler

Devlet Bakanı

A. Karaevli

İçişleri Bakanı

Y. Akbulut

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı

M. Emiroğlu

Ulaştırma Bakanı

V. Atasoy

Sanayi ve Ticaret Bakanı

H. C. Aral

Devlet Bakanı

K. Oksay

Devlet Bakanı

A. Tenekeci

Adalet Bakanı

M. N. Eldem

Dışişleri Bakanı Y.

A. M. Yılmaz

Bayındırlık ve İskân Bakanı Y.

S. N. Türel

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı

H. H. Doğan

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

S. N. Türel

Devlet Bakanı

A. M. Yılmaz

Devlet Bakanı Y.

M. V. Dinçerler

Millî Savunma Bakanı

Z. Yavuztürk

Maliye ve Gümrük Bakanı

A. K. Alptemoçin

Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı

M. Aydın

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. Kalemlî

Kültür ve Turizm Bakanı

M. M. Taşçıoğlu

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, baro disiplin kurulu üyesi olanlar ile baro ve Birlik Denetleme Kurulu üyesi bulunanlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra, yönetim kurulu seçimlerinin yapılacağı ilk genel kurul toplantısına kadar görevlerine devam ederler.

MADDE 31. — Tasarının 32 nci maddesi 31 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 32. — Tasarının 33 üncü maddesi 32 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.